

September 2009
UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven)
(Stipendium til visse uddannelsessøgende under 18 år, automatisk bopælskontrol m.v.)

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 29. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »18 år,«: »jf. dog stk. 3,«.

2. I § 2, *stk. 2*, indsættes efter »18 år,«: »jf. dog stk. 3«.

3. I § 2 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Bestemmelserne i *stk. 1, nr. 3*, og *stk. 2* gælder ikke for uddannelsessøgende, der søger stipendium, jf. § 7, *stk. 1, nr. 1*, til uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte inden for klippekortet, jf. § 15.«

Stk. 3-8 bliver herefter *stk. 4-9*.

4. I § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, ændres »jf. *stk. 4*, eller straffuldbyrdelse, jf. *stk. 5*« til: »jf. *stk. 5*, eller straffuldbyrdelse, jf. *stk. 6*«.

5. I § 2, *stk. 7, 1. pkt.*, der bliver *stk. 8, 1. pkt.*, ændres »jf. *stk. 4*« til: »jf. *stk. 5*«.

6. I § 2, *stk. 8, 2. pkt.*, der bliver *stk. 9, 2. pkt.*, indsættes efter »andre særlige forhold«: », og kan bestemme, at en tilrettelagt længerevarende ferieperiode i et støtteberettigende uddannelsesforløb medfører, at den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i *stk. 1, nr. 2*, i denne ferieperiode«.

7. I § 24, *stk. 3, nr. 2*, indsættes efter »og *stk. 2*«: », jf. § 2, *stk. 3*«.

8. I § 24, *stk. 3, nr. 6*, ændres »§ 2, *stk. 4* og 5« til: »§ 2, *stk. 5* og 6«.

9. I § 30, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »det laveste«: »fribeløb, jf. § 24, *stk. 1, nr. 1*,«.

10. I § 39 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Styrelsen kan uden samtykke til brug for kontrol af, om den uddannelsessøgende er udeboende, jf. § 8, *stk. 3*, og regler fastsat i medfør af § 8, *stk. 4, nr. 1*, indhente oplysninger fra Det Centrale Personregister om den uddannelsessøgendes og dennes forældres bopæl. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med styrelsens oplysninger om tildeling af støtte med det formål at kontrollere, om støtten er tildelt med korrekt sats.«

Stk. 2-9 bliver herefter *stk. 3-10*.

11. I § 39, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »§ 2, stk. 4 og 5« til: »§ 2, stk. 5 og 6«.

12. I § 39, stk. 9, der bliver stk. 10, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«.

13. I § 42, stk. 1, 3. pkt., ændres »§ 39, stk. 1-3, jf. stk. 9,« til: »§ 39, stk. 1-4, jf. stk. 10,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. § 30, stk. 2, 2. pkt., i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), som ændret ved § 1, nr. 9, i denne lov, finder anvendelse for den endelige tildeling af støtte, jf. SU-lovens §§ 20 og 20 a, fra og med støtteåret 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik den 29. maj 2008 en aftale om en række omlægninger på SU-området. Aftalen blev udmøntet ved lov nr. 1408 af 27. december 2008 om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven) (Forhøjelse af fribeløb, forsørgertillæg og handicaptillæg, ophør af dobbeltklipordningen, obligatorisk digital ansøgning, fleksibel låneordning m.v.). Aftalen omfattede et overskydende provenu, som kan udmøntes fra 2011. Forligspartierne har imidlertid aftalt med virkning allerede fra den 1. januar 2010 at gøre det muligt for uddannelsessøgende under 18 år at få stipendium efter lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), hvis de går på en videregående uddannelse eller en privat uddannelse. Det foreslås derfor, at SU-loven ændres, så dette bliver muligt, jf. afsnit 2.1.

Som opfølgning på indførelsen af obligatorisk digital ansøgning og forhøjelsen af det laveste fribeløb, jf. lov nr. 1408 af 27. december 2008, foreslås endvidere følgende ændringer af SU-loven:

- Ny hjemmel til at samkøre oplysninger om tildeling af statens uddannelsesstøtte (SU) med oplysninger om, hvorvidt den uddannelsessøgende deler folkeregisteradresse med en eller begge sine forældre, så Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) kan foretage en automatisk kontrol af, om den uddannelsessøgende reelt var udeboende i den periode, hvor den pågældende har fået stipendium med udeboendesats, jf. afsnit 2.2.
- Præcisering af, hvilket af de laveste fribeløb der skal anvendes i forbindelse med beregning efter SU-lovens § 30, stk. 2, af størrelsen på krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU, jf. afsnit 2.3.

På baggrund af konkrete tilfælde, hvor sommerferien i et SU-berettiget uddannelsesforløb med enkeltfagsundervisning som fjernundervisning er tilrettelagt, så den kan strække sig fra maj til oktober, foreslås det endelig at give mulighed for, at undervisningsministeren kan fastsætte regler, hvorefter de uddannelsessøgende – på grund af feriens længde – kan udelukkes fra at modtage SU i perioden i en ellers støtteberettiget uddannelse, jf. afsnit 2.4.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Stipendium til visse uddannelsessøgende under 18 år

2.1.1. Gældende ret

Det følger af SU-loven, at uddannelsessøgende kan få SU, når de er danske statsborgere eller kan ligestilles hermed, er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til SU, er fyldt 18, er studieaktive og ikke får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne. SU kan dog tidligst gives fra begyndelsen af det kvartal, som følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år. Dette gælder, uanset om det drejer sig om en ungdomsuddannelse, en videregående uddannelse eller en privat uddannelse. Aldersbetingelsen hænger sammen med, at unge under 18 år er omfattet af forældrenes forsørgelsespligt.

SU gives uden for klippekortet til uddannelsessøgende, der gennemgår en ungdomsuddannelse, og inden for klippekortet til uddannelsessøgende, der gennemgår en videregående uddannelse eller en privat uddannelse.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at aldersbetingelsen ikke skal gælde for uddannelsessøgende, der søger om stipendium til uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte inden for klippekortet. De uddannelsessøgende vil således, uanset om de er fyldt 18 år, kunne få stipendium fra den måned, hvor de starter på en videregående eller privat

uddannelse og ellers opfylder de generelle støttebetingelser. Når aldersbetingelsen ikke gælder, vil bestemmelsen om, at der først gives SU fra det kvartal, som følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år, heller ikke gælde for uddannelsessøgende, der søger stipendium til uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte inden for klippekortet.

Aldersbetingelsen ophæves udelukkende for så vidt angår retten til stipendium. Uddannelsessøgende under 18 år er umyndige og kan derfor ikke selv underskrive en låneaftale. Derfor forudsættes det, at de uddannelsessøgende, der er omfattet af forslaget, lige som alle andre uddannelsessøgende først kan optage lån fra begyndelsen af det kvartal, som følger efter den dato, hvor den pågældende er fyldt 18 år.

Uddannelsessøgende, der er omfattet af forslaget om ophævelsen af aldersbetingelsen, vil modtage stipendium efter de samme regler, som gælder for alle uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet. Det betyder blandt andet, at de – i modsætning til 18-19-årige uddannelsessøgende ved ungdomsuddannelser – ikke får stipendium afhængigt af forældrenes indkomst, og at de modtager SU med satsen for udeboende, hvis de er udeboende. Reglerne om ret til SU med udeboendesats er beskrevet nærmere under afsnit 2.2.

Uddannelsessøgende, der søger om SU uden for klippekortet, vil lige som efter de gældende regler først kunne modtage stipendium fra begyndelsen af det kvartal, som følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.2. Hjemmel til elektronik bopælskontrol

2.2.1. Gældende ret

Det følger af SU-loven, at stipendium gives med enten hjemmeboendesats eller udeboendesats. Satsen for udeboende gives til uddannelsessøgende, der kan dokumentere at være udeboende, og som er indskrevet på og gennemgår en videregående eller privat uddannelse. Satsen for udeboende gives endvidere til uddannelsessøgende, der er udeboende, fyldt 20 år og er indskrevet på og gennemgår en ungdomsuddannelse.

Det er fastsat i SU-bekendtgørelsens § 8, stk. 1, at uddannelsessøgende betragtes som hjemmeboende, hvis de bor hos en eller begge forældre og i folkeregisteret er tilmeldt den ene eller begge forældrenes adresse, eller hvis den uddannelsessøgende uanset folkeregisteradressen jævnligt bor hos forældrene eller den ene af dem. Det er den uddannelsessøgendes bopælsstatus den 1. i måneden, der er afgørende for, om den uddannelsessøgende betragtes som ude- eller hjemmeboende i den pågældende måned. Uddannelsessøgende, der i en periode har modtaget stipendium med udeboendesats, skal kunne dokumentere at være udeboende i perioden.

For 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser gælder særlige regler, hvorefter der kun gives SU med udeboendesats til udeboende uddannelsessøgende, hvis de opfylder de betingelser, der fremgår af SU-bekendtgørelsen § 9, stk. 1. Uddannelsesinstitutionen træffer den endelige administrative afgørelse om, hvorvidt 18-19-årige uddannelsessøgende opfylder betingelserne for at få stipendium med udeboendesats.

I forbindelse med ansøgning om SU angiver den uddannelsessøgende selv, om vedkommende er udeboende eller hjemmeboende, og stipendium tildeles på den baggrund med satsen for ude- eller hjemmeboende. De 18-19-årige uddannelsessøgende skal aflevere en selvstændig ansøgning for at få vurderet, om de opfylder en af de betingelser, der er opstillet i SU-bekendtgørelsens § 9, stk. 1.

2.2.2. Den foreslåede ordning

Med indførelsen af obligatorisk digital ansøgning om SU og afskaffelsen af ansøgninger i papir-form vil der fremover ikke være en SU-medarbejder, der har mulighed for at kontrollere, at den uddannelsessøgendes oplysninger er korrekte, i forbindelse med, at papir-ansøgningen afleveres på uddannelsesstedet.

Det foreslås derfor, at der skabes hjemmel til, at styrelsen uden samtykke til brug for kontrol af, om den uddannelsessøgende er udeboende, kan indhente oplysninger om den uddannelsessøgendes bopæl og om forældrenes bopæl og samkøre og sammenstille oplysningerne med styrelsens oplysninger om tildeling af SU.

Der vil således være tale om at samkøre oplysninger om den uddannelsessøgendes SU med oplysninger om, hvorvidt den uddannelsessøgende deler folkeregisteradresse med en eller begge sine forældre.

Stipendium vil fortsat blive tildelt med satsen for ude- eller hjemmeboende på baggrund af den uddannelsessøgendes egne oplysninger i ansøgningen, men forslaget giver mulighed for, at styrelsen efterfølgende automatisk kan kontrollere, om den uddannelsessøgende reelt var udeboende i den periode, hvor den pågældende har fået stipendium med udeboendesats.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 10, og bemærkningerne hertil.

2.3. Tilbagebetaling af for meget modtaget SU

Efter bestemmelsen i SU-lovens § 30, stk. 2, skal foreløbige beløb, der i forbindelse med den endelige støttetildeling ved indkomstkontrollen ikke kan tildeles endeligt, kun betales tilbage med halvdelen i det omfang de udgør op til forskellen mellem det laveste og det mellemste månedlige fribeløb.

Med lov nr. 1408 af 27. december 2008 blev det laveste fribeløb forhøjet for uddannelsessøgende i videregående uddannelser og private uddannelser med virkning fra den 1. januar 2009. Fribebet blev dog ikke forhøjet for uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, hvorfor der fra den 1. januar 2009 gælder to forskellige laveste fribeløb på henholdsvis 6.587 kr. og 8.138 kr. (2009-niveau) alt efter, om den uddannelsessøgende får SU til en ungdomsuddannelse eller til en videregående eller privat uddannelse.

Det har med lov nr. 1408 af 27. december 2008 ikke været hensigten at ændre den retsstilling, der følger af SU-lovens § 30, stk. 2. Det foreslås derfor, at det præciseres, at det er det laveste af de to lave månedlige fribeløb, der gælder for uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der lægges til grund for beregningen af, hvilket beløb der skal betales tilbage i forbindelse med den endelige tildeling ved indkomstkontrollen. Uddannelsessøgende, der ved indkomstkontrollen i 2009 bliver mødt med et krav om tilbagebetaling af for meget modtaget støtte i støtteåret 2009, skal således betale halvdelen tilbage af de første 9.862 kr. (2009-niveau) (det mellemste fribeløb på 16.449 kr. minus 6.587 kr.).

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

2.4. Ikke støtteberettigende ferieperioder

Uddannelsesstøtte gives efter SU-loven til hele uddannelsesperioden, herunder også til ferieperioder, der ligger midt i en støtteberettigende uddannelse, hvis den uddannelsessøgende opfylder de grundlæggende støttebetingelser. For videregående uddannelser og private uddannelser, hvor der gives SU inden for klippekortet, gælder det, at der tildeles et antal klip, der svarer til den samlede normerede uddannelsestid inklusive eventuelle feriemåneder i løbet af uddannelsen plus 12 klip.

Det foreslås, at undervisningsministeren får hjemmel til at fastsætte regler om, at støttebetingelsen om, at den uddannelsessøgende er indskrevet på og gennemgår en støtteberettigende uddannelse, ikke er opfyldt, hvis uddannelsesinstitutionen konkret har tilrettelagt uddannelsen, så f.eks. sommerferieperioden er af længere varighed. Den uddannelsessøgende vil således blive betragtet som værende uden for uddannelse i ferieperioden og vil derfor ikke kunne modtage SU, men vil til gengæld have ret til det højeste månedlige fribeløb på 31.660 kr. i ferien.

Den foreslåede bestemmelse omfatter i sin ordlyd uddannelsessøgende ved alle støtteberettigede uddannelser. Det er dog ikke hensigten, at bestemmelsen skal omfatte uddannelsessøgende, som går på uddannelser, der har sommerferie eller anden ferie af normal varighed, herunder også universitetsuddannelserne, hvor sommerferien – alt efter tidspunktet for sidste eksamen før ferien – kan vare over 2 måneder. Det er på nuværende tidspunkt hensigten at fastsætte regler om uddannelsessøgende, der deltager i enkeltfagsundervisning, hvor uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med enkeltfagsundervisning som fjernundervisning har tilrettelagt sommerferieperioder, der har en længde, der væsentligt overstiger normen.

Selv om det indtil videre kun er relevant at fastsætte regler, der knytter sig til enkeltfagsundervisning, kan det på længere sigt vise sig relevant at fastsætte regler, der omfatter uddannelsessøgende ved andre uddannelser, hvis uddannelsesforløbene tilrettelægges med ferieperioder, der er væsentligt længere end normen.

Der henvises i øvrigt til forslaget § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

For så vidt angår forslaget om at ophæve aldersbetingelsen for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser udgjorde omfanget af 17-årige uddannelsessøgende på videregående uddannelse i 2007 16 personer (ca. 4 helårspersoner). Hertil kommer skønsmæssigt 50 uddannelsessøgende på 18 år, som i gennemsnit ikke får støtte i 1½ måned på grund af den gældende bestemmelse om, at der først gives SU fra kvartalet efter, at den uddannelsessøgende er fyldt 18 år. På denne baggrund skønnes forslaget at medføre en merudgift til stipendier på ca. 0,5 mio. kr. fra 2010.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljøkonsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Akademikernes Centralorganisation, Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, Børne- og ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), C3, CIRIUS, Danmarks Erhvervsskoleforening, Danmarks Erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Konservative Studerende, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Lærerforening, Danmarks Media- og Journalisthøjskole, Danmarks Skolelederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Handel og Service (DHS), Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA), Foreningen af private, selvejende gymnasier, studenter- og hf-kurser, Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler, Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved Tekniske Skoler, Foreningen for Danske Landbrugsskoler, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE), Gymnasieelevernes Landsorganisation, Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS-A), Handelsskolernes Forstander- og inspektørforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Håndværksrådet, Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser (HFI), Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kulturministeriets Rektorer, Københavns Kommune, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssammenslutningen af Kursusstuderende, Lederforeningen (VUC), Lederforsamlingen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Nævnet om Støtteberettigede Uddannelser i Udlandet, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rigsrevisionen, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), Rådet for større IT-sikkerhed, Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende sosu-uddannelser, Socialpædagogernes Landsforbund, Studenterrådgivningen, Studierådet for Ingeniørstuderende i Danmark, Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf, SU-rådet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning og VUC Bestyrelsesforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Forslaget medfører en årlig merudgift til stipendier på ca. 0,5 mio. kr. fra 2010.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2, 4, 5, 7, 8 og 11 (§ 2, stk. 1, nr. 3, stk. 2 og 7 og stk. 8, 1. pkt., § 24, stk. 3, nr. 2 og 6, og § 39, stk. 6)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 3.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 3)

Med forslaget gives der mulighed for uanset den uddannelsessøgendes alder at tildele stipendium til uddannelsessøgende, som er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til SU inden for klippekortet. Hermed ophæves aldersbetingelsen i lovens § 2, stk. 1, nr. 3, for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser og private uddannelser, hvilket betyder, at reglen i § 2, stk. 2, om, at der tidligst kan gives støtte fra det kvartal, der følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende fylder 18 år, heller ikke gælder for uddannelsessøgende, der søger stipendium til videregående uddannelse eller privat uddannelse.

Det er fortsat en betingelse, at de uddannelsessøgende opfylder de almindelige støttebetingelser, jf. SU-lovens §§ 2 og 2 a, herunder kravet om, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger eller kan ligestilles hermed, er studieaktiv og ikke får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne.

Forslaget giver kun mulighed for at få stipendium efter SU-lovens § 7, stk. 1, nr. 1. Retten til stipendium som tillæg til uddannelsessøgende, der er på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde (handicaptillæg), jf. SU-lovens § 7, stk. 3, stipendium som tillæg til enlige forsørgere og forsørgere, der bor sammen med en anden SU-modtager (forsørgertillæg), jf. SU-lovens § 7, stk. 4, og supplerende stipendium til dækning af undervisningsafgift, jf. SU-lovens § 7, stk. 6, knytter sig til retten til stipendium efter SU-lovens § 1, nr. 1. Uddannelsessøgende, der har ret til stipendium efter § 7, stk. 1, nr. 1, vil således også få ret til de ovennævnte supplerende stipendier.

Aldersbetingelsen fastholdes for så vidt angår retten til lån efter SU-lovens § 7, stk. 1, nr. 2 og 3. De uddannelsessøgende vil således tidligst kunne få lån fra begyndelsen af det kvartal, som følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 3, og stk. 2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 2, stk. 9, 2. pkt.)

Med forslaget bemyndiges undervisningsministeren til at fastsætte regler om, at der ikke kan gives SU i en ferieperiode i en ellers en støtteberettigende uddannelse, hvis ferien er tilrettelagt, så den har en længere varighed end normalt for uddannelsen.

Det er på nuværende tidspunkt hensigten at fastsætte regler, der specifikt retter sig mod uddannelsessøgende, der deltager i enkeltfagsundervisning, jf. SU-bekendtgørelsens § 11, hvor sommerferieperioden i forbindelse med fjernundervisning kan være tilrettelagt, så den strækker sig fra maj til oktober. Sommerferieperioden vil således være på mere end 3 måneder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 30, stk. 2, 2. pkt.)

Efter bestemmelsen i SU-lovens § 30, stk. 2, skal foreløbige beløb, der i forbindelse med den endelige støttetildeling ved indkomstkollen ikke kan tildeles endeligt, kun betales tilbage med halvdelen i det omfang det udgør op til forskellen mellem det laveste og det mellemste fribeløb.

Det foreslås, at det præciseres, at det er det laveste fribeløb, der gælder for uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der lægges til grund for beregningen, uanset om den uddannelsessøgende har fået SU til en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse i det pågældende støtteår.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 (§ 39, stk. 2)

Det følger af SU-lovens § 8, stk. 1, at stipendium gives med enten hjemmeboendesats eller udeboendesats. Af SU-lovens § 8, stk. 3, fremgår det, at udeboendesatsen gives til uddannelsessøgende, der kan dokumentere at være udeboende, og som har ret til SU inden for klippekortet, eller er fyldt 20 år og har ret til SU uden for klippekortet. SU tildeles med ude- eller hjemmeboendesats på baggrund af den uddannelsessøgendes egne oplysninger i ansøgningen.

For 18-19-årige uddannelsessøgende, der får SU uden for klippekortet, gælder særlige regler, hvorefter der kun gives SU med udeboendesats til udeboende uddannelsessøgende, hvis de opfylder de betingelser, der fremgår af SU-bekendtgørelsen § 9, stk. 1. Uddannelsesinstitutionen træffer efter SU-bekendtgørelsens § 9, stk. 5, den endelige administrative afgørelse om, hvorvidt den 18-19-årige uddannelsessøgende opfylder betingelserne i bekendtgørelsens § 9, stk. 1.

Det foreslås, at der skabes hjemmel til, at styrelsen uden samtykke til brug for kontrol af, om den uddannelsessøgende er udeboende, kan indhente oplysninger om den uddannelsessøgendes bopæl og om forældrenes bopæl og samkøre og sammenstille oplysningerne med styrelsens oplysninger om tildeling af SU.

Herved kan styrelsen automatisk kontrollere, om den uddannelsessøgende reelt var udeboende i den periode, hvor den pågældende har fået stipendium med udeboendesats. Er støtten ikke tildelt med korrekt sats, har styrelsen hjemmel i SU-lovens § 29, stk. 3, til at rejse krav om tilbagebetaling af differencen mellem satsen for udeboende og satsen for hjemmeboende.

Idet oplysningerne om den uddannelsessøgendes og dennes forældres bopæl ikke er indsamlet hos den registrerede selv, følger det af persondatalovens § 29, at den dataansvarlige skal give meddelelse om, at videregivelsen af oplysningerne finder sted. Efter persondatalovens § 29, stk. 3, gælder oplysningspligten ikke, hvis underretningen af den registrerede viser sig umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig.

Der er ca. 223.000 støttemodtagere, der modtager stipendium med udeboendesats. For at opfylde oplysningspligten er det nødvendigt at give meddelelse om indhentelse af oplysninger til personer, der er forældre til støttemodtagere, samt eventuelt også til personer, som den uddannelsessøgende deler husstand med. Da det ikke er muligt at opfylde oplysningspligten ved at sende en elektronisk meddelelse til de pågældende, kan oplysningspligten kun opfyldes ved at sende meddelelsen pr. brev. Det vurderes på den baggrund, at oplysningspligten i persondatalovens § 29 er uforholdsmæssigt vanskelig at gennemføre i forbindelse med den

automatiske kontrol. I det begrænsede antal sager, hvor den automatiske kontrol fører til, at styrelsen må undersøge sagen nærmere, eller hvor kontrollen tydeligt viser, at den uddannelsessøgende ikke har ret til SU med udeboendesats, vil styrelsen dog kunne opfylde oplysningspligten.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 og 13 (§ 39, stk. 10, og § 42, stk. 1, 3. pkt.)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 10.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Uanset alder vil uddannelsessøgende med virkning fra den 1. januar 2010 kunne søge om og få stipendium, hvis de er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til SU inden for klippekortet, og opfylder de generelle støttebetingelser i SU-lovens §§ 2 og 2 a. Det er ikke afgørende for retten til stipendium, hvornår den uddannelsessøgende er påbegyndt uddannelsen, når blot den uddannelsessøgende opfylder betingelsen den 1. januar 2010 eller senere.

Fra den 1. januar 2010 vil det være muligt at foretage automatisk elektronisk kontrol af den uddannelsessøgendes bopælsstatus. Det er dog ikke hensigten at foretage automatisk elektronisk kontrol af støtte tildelt for støtteår, der ligger forud for den 1. januar 2010.

Til nr. 2

Det foreslås, at SU-lovens § 30, stk. 2, 2. pkt., som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 9, hvorved det præciseres, at det er det laveste af de to lave månedlige fribeløb, der gælder ved beregning af, hvilket beløb der skal tilbagebetales i forbindelse med den endelige tildeling ved indkomstkontrollen, finder anvendelse fra og med støtteåret 2009.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 661 af 29. juni 2009, foretages følgende ændringer:

§ 2. Uddannelsessøgende kan efter ansøgning få uddannelsesstøtte, når de

- 1) opfylder de betingelser, der er nævnt i § 2 a,
- 2) er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte,
- 3) er fyldt 18 år,
- 4) er studieaktive og
- 5) ikke får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, bortset fra stipendium efter afsnit II.

Stk. 2. En uddannelsessøgende kan tidligst få uddannelsesstøtte fra begyndelsen af det kvartal, der følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år.

Stk. 3. Det er en yderligere betingelse for at få uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 2 år inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet. Betingelsen gælder dog ikke for uddannelsessøgende, der ansøger om uddannelsesstøtte til studentereksamen ved Duborg-Skolen i Flensborg eller A. P. Møller Skolen i Slesvig. Betingelsen gælder herudover ikke for uddannelsessøgende, der ikke er registreret i CPR som udrejst, jf. § 24, stk. 5 og 6, i lov om Det Centrale Personregister.

1. I § 2, *stk. 1, nr. 3*, indsættes efter »18 år,«: »jf. dog stk. 3,«.

2. I § 2, stk. 2, indsættes efter »18 år,«: »jf. dog stk. 3«.

3. I § 2 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»*Stk. 3.* Bestemmelserne i stk. 1, nr. 3, og stk. 2 gælder ikke for uddannelsessøgende, der søger stipendium, jf. § 7, stk. 1, nr. 1, til uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte inden for klippekortet, jf. § 15.«

Stk. 3-8 bliver herefter stk. 4-9.

Stk. 4. Udbetalingen af uddannelsesstøtte ophører for uddannelsessøgende, som bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor

- 1) den pågældende er varetægtsfængslet,
- 2) politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling eller
- 3) der foreligger en varetægtsfængslingskendelse.

Stk. 5. Udbetalingen af uddannelsesstøtte ophører endvidere for uddannelsessøgende, som bevidst unddrager sig straffuldbyrkelse her i landet, hvis den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Stk. 6. Udbetaling af uddannelsesstøtte ophører fra den måned, der følger efter måneden, hvor den uddannelsessøgende unddrager sig strafforfølgning, jf. stk. 4, eller straffuldbyrkelse, jf. stk. 5.

Stk. 7. Efterfølges en strafforfølgning, jf. stk. 4, ikke af en domfældelse, efterbetales uddannelsesstøtten, der ikke er udbetalt under ophøret, hvis de øvrige støttebetingelser er opfyldt. Uddannelsesstøtten udbetales dog ikke til afdødes bo, hvis personen afgår ved døden, inden der er afsagt dom i sagen.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om de betingelser, der er nævnt i stk. 1, nr. 2, 4 og 5. Undervisningsministeren kan herunder bestemme, at kravet om studieaktivitet kan fraviges på grund af sygdom, fødsel, adoption eller andre særlige forhold.

§ 24. (...)

Stk. 3. Fribeløbet er 30.619 kr. pr. måned (højeste fribeløb) for hver måned i støtteåret eller uddannelsesperioden, hvor den uddannelsessøgende

- 1) ikke gennemgår en uddannelse i Danmark eller i udlandet, der giver ret til uddannelsesstøtte efter afsnit I,
- 2) ikke opfylder aldersbetingelsen for at få uddannelsesstøtte, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, og stk. 2,
- 3) gennemgår en uddannelse, der giver ret til

4. I § 2, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, ændres »jf. *stk. 4*, eller straffuldbyrkelse, jf. *stk. 5*« til: »jf. *stk. 5*, eller straffuldbyrkelse, jf. *stk. 6*«.

5. I § 2, *stk. 7, 1. pkt.*, der bliver *stk. 8, 1. pkt.*, ændres »jf. *stk. 4*« til: »jf. *stk. 5*«.

6. I § 2, *stk. 8, 2. pkt.*, der bliver *stk. 9, 2. pkt.*, indsættes efter »andre særlige forhold«: », og kan bestemme, at en tilrettelagt længerevarende ferieperiode i et støtteberettigende uddannelsesforløb medfører, at den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i *stk. 1, nr. 2*, i denne ferieperiode«.

7. I § 24, *stk. 3, nr. 2*, indsættes efter »og *stk. 2*«: », jf. § 2, *stk. 3*«.

uddannelsesstøtte, men ikke er dansk statsborger eller i støttemæssig henseende ligestillet med danske statsborgere, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, jf. § 2 a,

- 4) i perioder, der i øvrigt giver ret til uddannelsesstøtte, får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, jf. § 2, stk. 1, nr. 5,
- 5) ikke kan få stipendium og studielån, fordi støttetiden, jf. § 17, er brugt, og ikke får udbetalt slutlån eller
- 6) ikke kan få stipendium og studielån som følge af bestemmelserne i § 2, stk. 4 og 5.
Stk. 4-10. (...)

8. I § 24, *stk. 3, nr. 6*, ændres »§ 2, stk. 4 og 5« til: »§ 2, stk. 5 og 6«.

§ 30. Uddannelsesstøtten tildeles med endelige beløb på grundlag af oplysninger om den uddannelsessøgendes egenindkomst, forældrenes indkomstgrundlag, studieforhold, anden offentlig støtte, bopælsstatus m.v.

Stk. 2. Foreløbige beløb, der er udbetalt, men ikke kan tildeles endeligt, skal betales tilbage. Foreløbige beløb, der skal betales tilbage, fordi egenindkomsten overstiger årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet, skal dog betales tilbage med halvdelen af beløbet, i det omfang det udgør op til forskellen mellem det laveste og det mellemste fribeløb, og fuldt ud med beløb derover.

Stk. 3. Uddannelsessøgende skal ved støtteårets afslutning give alle de oplysninger, der er nødvendige for tildelingen af uddannelsesstøtten med endelige beløb.

Stk. 4. Foreløbige beløb, der er udbetalt, kræves tilbage, hvis den uddannelsessøgende ikke opfylder oplysningspligten. Kravet kan frafalde helt eller delvis, bl.a. hvis den uddannelsessøgende senere opfylder oplysningspligten, og det fremgår af oplysningerne, at uddannelsesstøtte kan tildeles.

Stk. 5. Der lægges 7 pct. til de beløb, der kræves tilbage efter stk. 2 og 4, hvis beløbet overstiger summen af det månedlige stipendium for udeboende og det månedlige studielån. Tillægget beregnes uden hensyn til, om beløbet helt eller delvis er betalt tilbage.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte

9. I § 30, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »det laveste«: »fribeløb, jf. § 24, stk. 1, nr. 1,«.

regler om opgørelsesmåden i stk. 1.

§ 39. (...)

Stk. 5. Politiet eller kriminalforsorgen skal underrette styrelsen om unddragelsen, når myndigheden får formodning om, at den person, der bevidst unddrager sig strafforfølgning eller straffuldbyrdelse her i landet, jf. § 2, stk. 4 og 5, samtidig modtager uddannelsesstøtte.

Stk. 6-8. (...)

Stk. 9. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger efter stk. 1-4 og kan herunder fastsætte, hvilke oplysninger der skal gives i elektronisk form.

§ 42. De afgørelser, som styrelsen kan træffe, kan efter styrelsens bestemmelse helt eller delvis henlægges til uddannelsesinstitutionerne. Styrelsen kan også bestemme, at en uddannelsesinstitution træffer afgørelser om uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår uddannelse på en anden uddannelsesinstitution. Uddannelsesinstitutionen kan indhente de oplysninger, der er nævnt i § 39, stk. 1-3, jf. stk. 9, og oplysninger fra andre uddannelsesinstitutioner, der har betydning for afgørelser om uddannelsesstøtte, hvis en afgørelse er henlagt til institutionen, eller hvis det følger af loven, at institutionen skal træffe afgørelsen.

Stk. 2-4. (...)

10. I § 39 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Styrelsen kan uden samtykke til brug for kontrol af, om den uddannelsessøgende er udeboende, jf. § 8, stk. 3, og regler fastsat i medfør af § 8, stk. 4, nr. 1, indhente oplysninger fra Det Centrale Personregister om den uddannelsessøgendes og dennes forældres bopæl. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med styrelsens oplysninger om tildeling af støtte med det formål at kontrollere, om støtten er tildelt med korrekt sats.«

Stk. 2-9 bliver herefter stk. 3-10.

11. I § 39, *stk. 5*, der bliver *stk. 6*, ændres »§ 2, *stk. 4 og 5*« til: »§ 2, *stk. 5 og 6*«.

12. I § 39, *stk. 9*, der bliver *stk. 10*, ændres »*stk. 1-4*« til: »*stk. 1-5*«.

13. I § 42, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »§ 39, *stk. 1-3, jf. stk. 9*,« til: »§ 39, *stk. 1-4, jf. stk. 10*,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. § 30, stk. 2, 2. pkt., i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), som ændret ved § 1, nr. 9, i denne lov, finder anvendelse for den endelige tildeling af støtte, jf. SU-lovens §§ 20 og 20 a, fra og med støtteåret 2009.

.